

УДК 808.3-083-55

DOI 10.31651/2076-5770-2018-2-93-98

ORCID 0000-0001-8091-1477

ТАРАН Алла Анатоліївна,
кандидат філологічних наук, доцент кафедри
українського мовознавства і прикладної лінгвістики
Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького
e-mail: alla__taran@ukr.net

СУЧАСНА МЕТАФОРА ЯК ЗАСІБ МОВНОЇ ЕКСПРЕСІЇ

У статті досліджено сучасні метафори як широкий спектр мовностилістичних засобів, що дають змогу мовцям перетворити позначення нових реалій і понять сучасного строкатого суспільно-політичного життя України на певні яскраві знаки не лише окремих таких об'єктів, а часом і цілих ситуацій, з ними пов'язаних. З'ясовано, що сучасні метафори відображають настрої суспільства, передають ставлення мовців до певних реалій і явищ сьогодення, оформлюють їхню оцінку.

Ключові слова: динаміка мови, мовна практика, суспільно-політичний лексикон, українська політична метафора, термін, експресія.

Постановка проблеми. Метафора, відображаючи картину світу носіїв мови, бере участь у створенні мовної картини, має соціальний характер, репрезентує, «як картина світу відображається в суспільній свідомості і якою вона є» [1, с. 45]. Присутність метафори, яка вже стала невід'ємною частиною художніх і публіцистичних текстів, непомітна масовому споживачеві. Як зазначають психологи, це дає змогу впливати не на свідомість реципієнта, а на несвідомі компоненти його психіки. Творці метафор використовують їх як засіб протидії стандарту, засіб відволікання та затримки уваги читача. За теорією Дж. Лакоффа та М. Джонсона метафори можуть виражатися по-різному: не лише мовними знаками, а й за допомогою засобів інших семіотичних систем, що разом утворюють семіосферу культури. Політичні метафори відображають настрої сучасного суспільства, передають ставлення мовців до певних реалій і явищ сьогодення, оформлюють їхню оцінку [2, с. 389].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасна україністика і славістика загалом активно вивчають метафорику, зокрема й політичну, як у плані формування нових її засобів, так і в аспекті їхнього функціонування в мовній діяльності спільноти. Теоретичні та практичні здобутки, важливі для аналізу сучасної політичної метафорики, містять наукові студії А. Баранова, Х. Дацишин, М. Зиміної, Ю. Караулова, Є. Карпіловської, І. Кобозевої, О. Селіванової, М. Степаненка, О. М. Чадюк, А. Чудинова, Є. Бральчика, Р. Бужинського та інших науковців. Нову українську метафорику репрезентовано в загальнономовних тлумачних і фразеологічних словниках, а також у спеціальних неологічних словниках, словниках крилатих висловів, перифраз. Її широко подають і словники мови письменників. В українській лексикографії маємо на сьогодні «Короткий словник перифраз» М. П. Коломійця та Є. С. Регушевського (К., 1985); нещодавно побачила світ монографія М. І. Степаненка «Політичне сьогодення української мови: Актуальний перифрастикон» (Харків, 2017), яка становить словник сучасних політичних перифраз, організованих за тематичними полями.

У мовознавстві виокремлюють оцінку й метафору та вивчають відношення між ними: як оцінні слова функціонують у метафорі і як метафоризація впливає на появу оцінного значення, тобто досліджують відношення «оцінка – метафора» і «метафора – оцінка» [5]. Можливість виникнення оцінності в процесі метафоризації зумовлена її природою [5, с. 53], адже діяльність «творця метафори» зорієнтована не тільки на заповнення поняттєвих лакун і номінацію, а й на прагматичний ефект, який метафора викликає в реципієнта» [6, с. 181].

Як зазначає М. Блек, кожна метафора – це вершина затопленої моделі [цит. за: 7, с. 141]. Так, у процесі виявлення й дослідження механізмів метафоризації науковці виділяють і розрізняють моделі метафори, що стосуються “всього комплексу смислових складових метафори – джерела, мети і процесу переносу характеристик зі сфери джерела на сферу мети”, і метафоричні моделі – стосуються тільки сфери джерела [8].

На думку О. О. Тараненка, «передумовою метафоризації певного слова є те, що суб'єкт помічає щось спільне між референтом цього слова і ще яким-небудь об'єктом» [9, с. 101]. Вивчення метафори дає змогу побачити ту «сировину», з якої створюється значення слова. Тому метафора є стадією переробки такої сировини, етапом на шляху від уявлень, знань, оцінок та емоцій до мовного значення [10, с. 134].

Мета пропонованого дослідження – проаналізувати метафори як засіб мовної експресії, які відображають настрої сучасного суспільства, передають ставлення мовців до реальності і явищ сьогодення, оформлюють їхню оцінку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Політична метафора є одним із структурних елементів художнього й публіцистичного тексту, відображає авторську позицію, виражає його оцінку і як наслідок – виникають оцінні судження й образи з посиленням емоційним зарядом, напр.: *Все обліпили грона блакитних і жовтих кульок, наче якась велетенська риба наметала патріотичну ікру* (Костенко, с. 172); *Політичні клоуни жонглюють словом «народ»* (Там само, с. 350); *І все важче відрізнити серіали екранних детективів від серіалів нашої політики* (Там само, с. 236), *політичні актори* (Там само: 96), *ослячі вуха московської режисури* (Там само, с. 125). Ці приклади – авторська політична метафорика у виконанні однієї з найкращих українських письменниць ХХ – початку ХХІ ст. Ліни Костенко, мовна свідомість і зокрема політична метафорика якої показова для осмислення семантичних процесів у сучасній українській мові. Система метафоричних уявлень становить частину образу дійсності, і звернення до конкретних метафор або введення нових метафор завжди пов'язано з моделлю світу. Актуалізація певних метафоричних моделей може слугувати своєрідним лакмусовим папірцем, який виявляє стан суспільної свідомості.

Метафора як засіб мовної експресії, образності, виражає нині переважно негативний зміст, що зумовлене підвищеною увагою ЗМІ до негативних сторін життя сучасного українського суспільства, адже основна функція ЗМІ – сприяти покращенню життя суспільства, виявляти недоліки, вказувати на них суспільству і сприяти їхній ліквідації. В умовах, коли вираження негативної оцінки є самоціллю автора, метафора може надати тексту мовленнєвої агресії, тобто надмірної, нав'язливої оцінності.

Фіксуємо такі метафори з негативною оцінкою повідомлюваного: А запопадливі акули пера, треновані в каламутних політичних океанаріях, підхопили сказане на льоту і як уже потім не обзивали ті мітинги у жовтій пресі – і «націоналістичне збіговисько», і «політичний тераріум, що вже кілька тижнів ворушиться на Хрещатику» (Костенко, с. 82). Парад був грандіозний. Лопотіло і майоріло, гупало і рехло. Але уряд запевнив, що нічого подібного, пшениця у державному резерві є. Якщо, звісно, його не проточили державні миші (Костенко, с. 267). У контекстах оцінку звернено на збірну назву – український політикум. Нейтральні лексеми, які утворюють метафору, стають оцінними в певному контексті. Це дає змогу автору висловити негативну оцінку відкрито, досить категорично і спокійно. Крім того, самі назви тераріум, миші викликають страх і відразу. Тому такі метафори є не лише експресивно-оцінними, а й образливими.

*У художньому тексті метафора часто набуває протилежного змісту, стаючи іронічною. Зважаючи на критичне осмислення дійсності, характерне для сьогодення, іронічна метафора дає змогу висловити своє розуміння того, що відбувається в суспільстві, своє ставлення до цього. Іронія посилює оцінку і водночас знімає можливу її агресію, гостроту, наприклад, **гламурна диктатура**. Сприймаючи, «прочитуючи», тобто декодуючи, розшифровуючи будь-яку метафору, як і будь-яку іронію, читач має відтворити невисловлені смисли повідомлення.*

Метафорична номінація на зразок *Сирота, який заліз на вершечок харчового ланцюга* – про колишнього президента України Віктора Януковича (Мухарський, с. 168), функціонує як перифраз – це, як відомо, описовий зворот, за допомогою якого явище, предмет, особу, реалію називають не прямо, а описово, через характерні їхні риси. Перифраз приховує семантику прямої назви реалії, особи або явища й виконує роль їх образного, непрямого позначення часом з виразною оцінністю. Однак такі позначення вживають не лише для емоційного збагачення текстового матеріалу, уникнення невинуватеної тавтології тощо. Досить часто вони містять суб'єктивну думку, авторську оцінку явища, наприклад: *лабораторія суспільної згоди* – Майдан (Там само, с. 166); *десята бельгійська провінція* – малий Донбас (Там само, с. 28); історично головними інвесторами цього регіону в той час були бельгійці, що розпочали видобуток вугілля та побудову металургійних заводів; *велика бензоколонка та газове сховище* – Росія (Там само, с. 320); *фортеця духу* – донецький аеропорт.

Мовна практика сучасної української публіцистики засвідчує креативні, живі, національно марковані метафори-символи на зразок *Небесна сотня, ангели итурму, кіборги, майдан*. Цікаво, що назва героїчних захисників Донецького аеропорту *кіборги* виникла в таборі їхніх супротивників і набула масового поширення після оприлюднення перехоплених переговорів між терористами. Пояснюючи, чому вони досі не можуть взяти аеропорт (оборона аеропорту українськими військовими тривала 242 дні, після чого бетонні конструкції не витримали постійних обстрілів, підривів і обвалилися), один із терористів, описуючи українських вояків, сказав: «Да это не люди. Это киборги!» (Кашпор, с. 28). Синонімічною є метафора *залізні люди*, «які відзначаються непохитністю, твердістю; незламністю духу». У такому значенні лексема має позитивну оцінку, натомість з негативною оцінкою функціонує термін *кіборг* (англ. *cyborg*), утворений зі словосполучи *кібернетичний організм*, у медицині – це біологічний організм, що містить вживлені механічні або електронні складники; у науково-фантастичних творах *кіборги* – напівлюди-напівмашини. У такому значенні вони синонімізуються з номінаціями *людиноподібний робот, гуманоїд, андроїд* з можливими негативними конотаціями суб'єкта, позбавленого людських почуттів і реакцій на довкілля. Журналіст ТСН (Телевізійної служби новин України) Руслан Ярмолук, згадуючи своє перебування в той час в Донецькому аеропорту, пише: «Найстрашніше – це собачий холод. Там неможливо зігрітися. Там не можна ходити, не можна стояти, навіть сидіти: гіпсокартонні стіни наскрізь прострілюються. Більшість часу всі лежать. Хлопці в таких умовах трималися не день, не два – тижні, місяці. Це справді *залізні люди*» (Кашпор, с. 148). Президент України Петро Порошенко 24 серпня 2017 року на параді, присвяченому Дню Незалежності України, наголосив: «*Найміцніше залізо в нашій армії – це те, з якого зроблені наші воїни*».

Оборона Донецького аеропорту породила низку креативних метафор на зразок *внутрішні, життєві, акумулятори вже підморгували червоним* (Там само, с. 148); *реальність тікала крізь пальці, слова розсипалися та втрачали сенс* (Там само, с. 149); або в українських реаліях нове значення метафори *дорога життя* «дорога життя з донецького аеропорту»: *Перевізники нервували: “дорога життя” обстрілювалася дедалі сильніше* (Там само, с. 32) або *Бійці намагалися не думати, що “дорога життя” – злітка від терміналу до Пісок – іноді зраджує назві* (Там само, с. 148); *Так кричать усім, хто на “дорозі життя” встиг повірити у власну смерть* (Там само, с. 149). Згадаймо *дорогу життя* через Ладозьке озеро з блокадного Ленінграда під час Другої світової війни. Саме таку алюзію підкреслюють лапки в сучасних українських текстах.

Фіксуємо метафоричні позначення-персоніфікації, які мають міфологічне походження, напр.: *Всі знають, що “Гном” працює тут Хароном – перевізником з берега життя на берег смерті. Його Стікс – бита злітна смуга, що веде до терміналу. Туди – живі, звідти – напівживі, якщо пощастить. Важка робота. Та хтось мусить* (Кашпор, с. 27). Нагадаємо, що в грецькій міфології **Харб́он** (давньогр. *Χάρων* – «яскравий») – перевізник душ померлих через річку Стікс в Аїд (підземне царство мертвих).

Значущість подій на сході України для українського суспільства спричинює особливо емоційне ставлення до військових, і, як наслідок, виникнення емоційно-оцінних метафор на зразок *воїни світла*, що має кілька значень, відбиваючи опозицію прямого й переносного значень залучених до метафори лексем: 1) світлі українські патріоти, які воюють за правду; і 2) військові, які здійснюють світломаскування. Як приклади наведемо епізоди з книги «Війна очима ТСН». Українська журналістка Алла Хоцяківська так описує своє знайомство з добровольцем з позивними в Україні Ернесто: *Він вразив мене своєю безпосередністю, щирістю, такою фантастичною посмішкою. Про таких кажуть: воїн світла. Він справді ним був.* А в авторському есе Наталії Нагорної з цього ж видання зображено підготовку до ефіру з передової, коли в землянці втомлені бійці прикривали екран ноутбука, який блимав у темряві: *Воїни світла – на сторожі темряви.* Варто зазначити, що *сини світла* і *сини темряви* – це ще біблійні метафори, з Апокаліпсису, Одкровення Іоанна Богослова, пор.: *«Віруйте у світло, щоб світла синами вам стати!»* (Ін. 12, 36). Волонтерів називають *воїни добра*, напр.: *“Для нас вони всі – герої, – воїни добра”* (ГПУ, 25.04.2015).

Семантика метафори передбачає можливість передавати інформацію «над текстом» і викликати певні запрограмовані реакції реципієнтів, пор., наприклад, нові метафори на зразок *Ми, українці, вже зірвали чеку* (ГПУ, 24.12.2014) або *«входить беркут»* – *метафорично це значить, що немає про що говорити* (ГПУ, 13.04.2014), *«прогривається мотор» холодної війни* (Експрес, 09.01.2015) чи низка авторських метафор Ліни Костенко з уже цитованого вище її роману «Записки українського самашедшого»: *механізм «ломки голосу»*. *Висвистіло нашу Незалежність у підземну трубу* (Костенко, с. 35). *По українцях доля стріляє дуплетом* (Там само, с. 36). *політики з великої дороги переставляють семафори...* (Там само, с. 345). Такі авторські метафори – вияв мовної особистості, свідчення його професійної майстерності, креативності, творчого володіння словом. вони відображають якісну характеристику журналістських текстів, високий рівень структурно-мовної складності висловлювання.

Найбільший емоційний вплив на сучасного українського читача має метафорика неоголошеної українсько-російської війни. Кожен сюжет із війни – це особистий край світу журналіста, це межа між життям і смертю, подвигом і гріхом, суспільною апатією, байдужістю. Тому метафори в текстах цієї тематики – знаряддя посиленого емоційного впливу на читачів.

Метафора *світ навиворіт* має два значення: 1) під землею життя, на землі – смерть (Кашпор, с. 123); 2) темрява переходить в темряву (Там само, с. 124). Навиворіт – вказівка на протилежну якість об'єкта, синонімами є *паралельний світ, задзеркалля, потойбічний світ*. Такі метафори можна розглядати як експресиви. В усталеному корпусі фразеологізмів української мови є фразеологізм-синонім *світ [догори ногами] перевертається (перекидається) / перевернувся, перекинувся* зі значенням «усе змінюється на протилежне, стає іншим».

Для сучасної української публіцистики характерним є й використання «багатошарової» метафори, «метафори в метафорі», тобто декількох різнопланових метафор в одному повідомленні. У такий спосіб утворюється певна метафоризація ситуації (повідомлення) як цілого, напр.: *Земля вибухнула фонтанчиками зовсім поруч. Загородний перекоївся на спину та втупився у згорілі нутроці машини. Кулі ставали дедалі хитрішими: ще трішки й якась з них стрибне під залізне черево* (Кашпор, с. 90). Описуючи, як снаряд влетів у маршрутку під Волновахою (місто на південному заході Донецької області), журналістка українського телеканалу «1+1» Ганна Бока пише: *“Жінка в чорному ховала обличчя руками. Металева решето. Сляке кришиво. Липкі калюжі”* (Там само: 161); *У Волновасі я вперше побачила, як град лягає шахівницею, як град прошиває все* (Там само, с. 162). Подібна метафоризація ситуації сприяє приверненню уваги адресата до повідомлення, передає оцінні характеристики означуваного.

Нова метафора *іде посилка* має значення “везуть журналістів”, напр.: *“До вас іде посилка”, – передали по рації. Досі таких “посилок” не возили – журналіст Олександр*

Моторний та оператор Сергій Кисельов були першими телевізійниками, які їхали за край (Там само, с. 27).

Метафора **пришивати до життя** передає значення “зародити, дати початок життя кому-небудь”: *У багатьох солдатів дома дружина при надії – так чоловіки пришивають себе до життя: не можна померти* (Кашпор, с. 69). Пор. метафоризовані значення дієслова **пришивати**, уже засвідчені тлумачними словниками української мови: 1) пронизуючи кого-небудь ударом, залишати на місці без руху; 2) примушувати когось залишатися нерухомим (від несподіванки) [СУМ, VIII, с. 103]. Подібне значення має й нова метафора **смерть іноді проростає життям** (Кашпор, с. 66).

Висновки дослідження та перспективи подальших наукових розвідок. З’ясування передумов появи нових метафор, ступеня тотожності їхньої формально-семантичної будови та спектрів функціонування чи, навпаки, тенденцій їхньої семантичної та/або функціонально-стилістичної диференціації дає змогу обґрунтувати доцільність фіксації нових метафор і метафоричних значень окремих слів у їхньому складі в нових українських словниках.

Перспективу подальших наукових пошуків убачаємо в дослідженні сучасної політичної метафори в публіцистичному й художньому текстах, визначенні експресії її образного позначення.

Список використаної літератури

1. Ермакова О. П. Семантические процессы в лексике / О. П. Ермакова // Русский язык конца XX столетия (1985-1995). – М. : Языки русской культуры, 1996. – С. 32–66.
2. Лакофф Дж., Джонсон М. Метафоры, которыми мы живем // Теория метафоры. – М. : Прогресс, 1990. – С. 387–415.
3. Карпіловська Є. А. Тенденції оновлення сучасного українського лексикону // Клименко Н. Ф. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі / Н. Ф. Клименко, Є. А. Карпіловська, Л. П. Кислюк. – К. : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2008. – С. 6–133.
4. Селіванова О. О. Світ свідомості в мові. Мир сознания в языке / О. О. Селіванова. – Черкаси : Ю. Чабаненко, 2012. – 488 с.
5. Вольф Е. М. Метафора и оценка // Метафора в языке и тексте. – М. : Наука, 1988. – С. 52–65.
6. Роль человеческого фактора в языке: Язык и картина мира / Б. А. Серебренников, Е. С. Кубрякова, В. И. Постовалова, В. Н. Телия, А. А. Уфимцева. – М.: Наука, 1988. – 216 с.
7. Телия В. Н. Русская фразеология. Семантический, прагматический и лингвокультурологический аспекты / В. Н. Телия. – М.: Школа “Языки русской культуры”, 1996. – 288 с.
8. Баранов А. Н., Караулов Ю. Н. Политическая метафора как объект лингвистического исследования // Баранов А. Н., Караулов Ю. Н. Русская политическая метафора. Материалы к словарю. – М. : Ин-т русск. языка АН СССР, 1991. – С. 12–16.
9. Тараненко О. О. Полісемічний паралелізм і явище семантичної аналогії / О. О. Тараненко. – К. : Наукова думка, 1980. – 115 с.
10. Кобозева И. М. Семантические проблемы анализа политической метафоры / И. М. Кобозева // Вестник МГУ. Филология. – 2001. – № 6. – С. 132–149.
11. Пауль Г. Принципы истории языка / Г. Пауль. – М. : Изд-во иностр. лит-ры, 1960. – 500 с.
12. Ульманн С. Семантические универсалии: пер. с англ. // Новое в лингвистике. – Вып. V: Языковые универсалии. – М. : Прогресс, 1970. – С. 250–299.
13. Кашпор О. Війна очима ТСН. – Київ : Основа, 2015. – 212 с.
14. Костенко Л. Записки українського самашедшого. – Київ : А-ба-ба-га-ла-ма-га, 2011. – 416 с.
15. Мухарський Антін. Майдан. (Р)еволюція духу: Мистецько-культурологічний проект. – Київ : Наш формат, 2014. – 376 с.

References

1. Ermakova, O. P. (1996). *Semantic processes in vocabulary*. In Russian of end of XX century (1985–1995). Moscow: Languages of the Russian culture, 1996. (in Russ.)
2. Lakoff J. & Johnson M. (1990). *Metaphors by which we live*. In Theory of metaphor. Moscow: Progress, 387–415. (in Russ.)
3. Karpilovska, I. A. (2008). *Tendency of the Ukrainian language. Dynamic processes in everyday Ukrainian lexicon*. Kyiv: Vidavnychiy Dim Demetra Burago (in Ukr.)
4. Selivanova, O. O. (2012). *World of consciousness in language*. Cherkasy : Yu. Chabanenko (in Ukr.)
5. Volf, E. M. (1998). *Metaphor and estimation*. In Metaphor in a language and text. Moscow: Science. (in Russ.)
6. *A role of human factor is in language: Language and picture of the world* (1998) / of B.A.Serebrennikov, E. S. Kubriakova, V. I. Postovalova, V. N. Teliya, A. A. Ufymceva. Moscow: Science (in Russ.)

7. Teliya, V. N. (1996). *Russian phraseology. Semantic, pragmatic and linguocultural aspects*. Moscow: School «Languages of the Russian culture». (in Russ.)
8. Baranov, A. N., Karaulov, Y. N. (1991). *Political metaphor as object of linguistic research* In Baranov A.N., Karaulov Y.N. Russian political metaphor. Materials to the dictionary. Moscow: Institute of Russ. language AH the USSR, 1991. (in Russ.)
9. Taranenko, O. O. (1980). *Polysemic parallelism and the phenomenon of semantic analogy*. Kyiv: Scientific Opinion (in Ukr.).
10. Kobozeva, I. M. Semantic problems of analyzing political metaphors. (*Moscow State University Bulletin. Philology*). 2001. № 6. (in Russ.).
11. Paul, G. (1960) *Principles of the History of Language*. Moscow: Publishing house of foreign literature (in Russ.).
12. Ulmann, S. (1970). *Semantic universalies: Trudged. with an eng.* In New in linguistics. Prod. V: Language universalies. Moscow: Progress, (in Russ.)
13. Kashpor, O. (2015). *War by the eyes of TSH*. Kyiv: Osnova. (in Ukr.)
14. Kostenko, I. (2011). *Messages of Ukrainian Samashedshego*. Kyiv: A-ba-ba-ga-la-ma-ga. (in Ukr.)
15. Muharsky, A. (2014). *Maidan. (R) Evolution of the Spirit: The Art and Cultural Project*. Kyiv: Our format. (in Ukr.)

TARAN Alla Anatoliyivna,

Candidate of Philology, Associate Professor of Ukrainian and applied linguistics, Cherkasy Bohdan Khmelnytskyi National University

e-mail: alla_taran@ukr.net

MODERN METAPHOR AS A MEANS OF LINGUISTIC EXPRESSION

Abstract. Introduction: *Modern metaphors enable speakers to transform the designation of new realities and the understandings of the modern colorful social and political life of Ukraine into certain bright signs not only of such particular objects, but sometimes of the entire situations connected with them. They reflect the mood of society, communicate the attitude of speakers to certain realities and the phenomena of the present, and make their assessment. Their valuation is due to the sphere of functioning.*

Purpose: *To analyze metaphors that reflect the mood of modern society, communicate the attitude of speakers to the realities and phenomena of the present, and draw up their assessment.*

Methods: *According to the research material in the scientific studies, the following methods are used: descriptive (linguistic techniques of observation and generalization), component analysis method, the method of contextual analysis and the method of comparative analysis.*

Results: *Analysis of the development of political metaphors convinces that this is not a short-term means for the need for time, but a kind of resource that has already entered the vocabulary of the language. The use of a political metaphor indicates the desire of the speakers to renew the expressive means, which is consistent with their constructive principle of leaving the stamp.*

Originality: *Metaphor – the transfer of the designation of one object to another to create the image of the latter – it is also important in that which distinguishes in the near reality the things with which the Ukrainians compare and contrast certain concepts, phenomena, realities, events, certain persons and subjects of political life of the state. This testifies to the active, topical areas of the language system and the conceptual picture of the Ukrainian world, which needs new meanings.*

Conclusion: *The prospect of further scientific research is seen in the study of the modern political metaphor in the journalistic text, the definition of the expression of its figurative notation.*

Keywords: *dynamics of language, language conceptualization, language practice, Ukrainian political metaphors, term, expression.*

Надійшла до редакції 02.10.18

Прійнято до друку 12.10.18